

**Proves d'accés a cicles formatius de grau superior de formació professional inicial,
d'ensenyaments d'arts plàstiques i disseny, i d'ensenyaments esportius 2013**

Llengua catalana **Sèrie 1**

**SOLUCIONS,
CRITERIS DE CORRECCIÓ
I PUNTUACIÓ**

INSTRUCCIONS

Per cada error d'ortografia, gramàtica o lèxic es descomptaran 0,05 punts, fins a un màxim de 2 punts, en els apartats 1 i 2. Els errors de l'apartat 3 («Expressió escrita») ja es tenen en compte en puntuar la redacció corresponent.

Llegiu atentament aquest text i responeu a les qüestions següents.

El «Llanisshen» fou un gran vaixell de vapor —de vuit o nou mil tones de registre—, de la matrícula de Glasgow. El que els anglesos anomenen un *tramp*.

Un dia del mes d'agost de l'any 1917, el «Llanisshen» salpà del port de Marsella en llast, amb la intenció de guanyar l'estret de Gibraltar. Era en el moment més difícil i peri-
5 llós de l'activitat submarina de la Primera Guerra Mundial. El vaixell era magnífic, nou, de la més sòlida construcció i de la més alta qualitat. Un vaixell del Clyde.

A la sortida de Marsella navegà en vistes a la terra, però seguint una ruta individual; vull dir que no anava acomboiat. Trobant-se aproximadament a mig golf de Lleó, un sub-
marí el torpedinà. El torpede el travessà de part a part exactament de la sala de màquines.
10 Quedà amb un forat a banda i banda, amb la impossibilitat absoluta de valer-se per ell mateix. Després d'un reconeixement detallat, ordenat pel capità, que demostrà l'absoluta destrucció de les calderes, hi hagué ben poca cosa a deliberar: el vaixell fou donat per totalment perdut i abandonat. Hom ordenà que fossin arriats els bots de salvament, a bord dels quals s'embarcà l'entera tripulació. Les embarcacions amorraren a la costa de
15 la Novella, a França.

El «Llanisshen» quedà a la deriva, sense ànima vivent a bord, aturat, mort, voltat d'un silenci dramàtic —d'un patetisme passiu que feia preveure la pèrdua total. Tinc la impressió que quan el capità, darrere de la seva tripulació, l'abandonà, la presumpció d'enfonsament fou considerada d'una fatalitat ràpida i ineluctable. Però el cert és que el
20 vaixell, lleugerament escorat, continuà flotant.

La posta de sol d'aquell dia es presentà, a través d'una calma, en mar, paradisiàca, amb una agonia de llums i de colors lenta, d'una còsmica voluptuositat. A primeres hores de la nit, però, s'entaulà el mestral, i el «Llanisshen» fou arrossegat mar endins, sobre una direcció sud-est, i si el vent s'hagués mantingut amb continuïtat, l'hauria portat sobre les
25 aigües del cap de Creus, que és la banya meridional del golf de Lleó. Jo em puc imaginar l'espectacle del vaixell errant i desert en les aigües vagues del golf, voltat d'un silenci greu i angoixós, el vent gemegant en els pals i en els cordatges difunts.

Josep PLA. «Derelictes. Històries de vaixells enfonsats».
A: *Cinc històries del mar*. Barcelona: Edicions Destino, 1979, p. 143-145

1. Comprensió i expressió

[3,5 punts]

- 1.1. Resumiu les idees principals exposades en el text. El resum ha de tenir entre vuitanta i cent paraules, aproximadament.

[1,5 punts]

Orientativament, un resum correcte podria contenir aquestes idees essencials:

1. Durant la Primera Guerra Mundial (el 1917), el «Llanisshen», un gran vaixell de vapor, sortí del port de Marsella per anar cap a l'estret de Gibraltar.
2. El vaixell anava sol i, quan era enmig del golf de Lleó, va rebre l'impacte d'un torpede d'un submarí, el qual tocà la sala de màquines i en destruí les calderes.
3. A causa dels greus danys provocats, el capità va decidir que la tripulació abandonés l'embarcació.
4. Inesperadament, el «Llanisshen» no s'enfonsà, i al capvespre fou portat mar endins, en direcció sud-est, pel vent de mestral.

Corregiu l'exercici tenint en compte els criteris següents:

El resum recull tres o quatre de les idees essencials del text d'una manera clara, ordenada i precisa ..... 1,5 punts

El resum és vàlid perquè recull en general la informació del text, però hi pot haver una certa imprecisió en l'expressió o algun oblit ..... 1 punt

El resum té mancances a l'hora de recollir les idees expressades en el text (hi apareixen només dues de les idees essencials) o presenta una expressió poc clara i precisa ..... 0,5 punts

El resum no recull les idees essencials del text o presenta una expressió clarament desordenada i confusa, mancada de precisió ..... 0 punts

El resum s'ha de valorar globalment: a partir de la proposta de puntuació quantitativa anterior i també amb una visió qualitativa del conjunt, de manera que es poden adjudicar puntuacions intermèdies, com ara 1,25, 0,75 o bé 0,25.

- 1.2. Expliqueu de forma clara i entenedora què significa que el «Llanisshen» quedés «sense ànima vivent a bord, aturat, mort, voltat d'un silenci dramàtic» (línies 16 i 17).
[1 punt]

El vaixell de vapor havia quedat greument afectat pel torpede i es va aturar perquè les seves màquines no funcionaven, de manera que no se'n sentia el soroll; semblava segur que el vaixell s'enfonsaria, per la qual cosa va ser abandonat per tota la tripulació, enmig d'un silenci que devia produir un efecte commovedor, trist.

S'ha de corregir la resposta amb una visió qualitativa i global, a partir dels criteris següents:

Resposta clara i completa	1 punt
Resposta vàlida, però amb alguna imprecisió o manca de claredat	0,75 o 0,5 punts
Resposta deficient, tot i que hi pugui haver algun element vàlid	0,25 punts
Resposta clarament deficient	0 punts

- 1.3. Escriviu, íntegrament, el subjecte de les formes verbals següents, que apareixen subratllades en el text:
[1 punt: 0,25 punts per cada resposta correcta]

- a)** fossin arriats (línia 13): **els bots (de salvament).**
- b)** s'embarcà (línia 14): **l'entera tripulació / la tripulació.**
- c)** abandonà (línia 18): **el capità.**
- d)** hauria portat (línia 24): **el vent.**

Cada resposta correcta es valora amb 0,25 punts.

2. Reflexió lingüística

[3,5 punts]

2.1. Completeu el quadre que hi ha a continuació amb les formes adequades dels substantius singulars, adjectius en masculí singular i verbs en infinitiu. Manteniu el mateix lexema o arrel.

[1 punt: 0,1 punts per cada resposta correcta]

<i>Substantiu singular</i>	<i>Adjectiu masculí singular</i>	<i>Verb en infinitiu</i>
grandària, grandesa, grandiositat, grandor, engrandiment	gran	engrandir, grandejar
demostració, demostrabilitat	demostrable, demostrador, demostratiu, indemostrable	demostrar
lentitud, alentiment, alentidor	lent	alentir
lleugeresa, lleugeria, alleugeriment, alleujament	lleuger	alleugerir, alleugerar
destrucció	destructible, indestructible, destructiu, destructor	destruir

Cada resposta correcta es valora amb 0,1 punts.

Hi pot haver altres respostes vàlides diferents de les que es recullen en aquest model de correcció. Qualsevol error ortogràfic invalida la resposta.

2.2. Escriviu l'antecedent dels pronoms següents, que trobareu subratllats en el text; és a dir, escriviu què signifiquen en aquest text en concret.

[1 punt: 0,25 punts per cada resposta correcta]

- a) el (línia 9): el «Llanisshen» / el vaixell (de vapor).
- b) dels quals (línia 16): els bots (de salvament).
- c) l' (línia 18): el «Llanisshen» / el vaixell (de vapor).
- d) que (línia 25): el cap de Creus.

Cada resposta correcta es valora amb 0,25 punts.

2.3. Expliqueu per què s'accentuen els mots següents.

[0,5 punts: 0,25 punts per cada resposta correcta]

- a) difícil: **perquè és un mot pla acabat en -l, o no acabat en vocal, en vocal més -s o en -en/-in.**
- b) pèrdua: **perquè és un mot esdrúixol.**

Cada resposta correcta es valora amb 0,25 punts.

2.4. Completeu les frases següents amb la forma verbal correcta del verb que hi ha entre parèntesis, tal com es fa en el model; la forma verbal s'ha d'ajustar al context de la frase.

[1 punt: 0,25 punts per cada resposta correcta]

EXEMPLE: Ens van demanar que tu també hi anessis (ANAR).

- a) No volien que els mitjans de comunicació ho **sabessin** (SABER) abans que els afectats.
- b) En la reunió del mes que ve, els consellers de l'empresa no ens **permetran** (PERMETRE) presentar cap nova proposta.
- c) A mesura que vagis **incloent** (INCLOURE) noms nous a la llista, comprovaràs que el nombre de sospitosos va creixent.
- d) Aquest matí han **interromput** (INTERROMPRE) les emissions del principal canal de televisió.

Cada resposta correcta es valora amb 0,25 punts. Qualsevol error ortogràfic invalida la resposta.

3. Expressió escrita

[3 punts]

Redacteu un text d'unes cent paraules a partir d'UNA de les dues propostes següents:

- A. Argumenteu a favor o en contra de l'afirmació següent: «Les guerres sempre són evitables».
- B. Expliqueu les característiques d'un llibre que hàgiu llegit i per què el recomanariéu o no a una altra persona.

- La valoració del text s'efectua sumant la puntuació adjudicada en cadascun dels apartats que s'indiquen a continuació, però també s'ha de fer una valoració qualitativa global, a partir de la qual es podrà arrodonir i modificar a l'alça o a la baixa la puntuació total d'aquesta qüestió.
- Si el text no respon al que es demana (se n'allunya molt clarament i tracta d'un tema diferent), es valora amb 0 punts.
- Si el text és molt breu, cada apartat es puntuarà d'una manera proporcional a l'extensió. Si té menys de 50 mots, es valora amb 0 punts.

a) Coherència

Selecció i ordenació correctes de la informació	0,5 punts
Algun problema en l'ordenació o en la selecció de la informació	0,25 punts
Text desordenat i confús	0 punts

b) Cohesió (puntuació, concordança, construcció de les frases)

0-2 errors	0,75 punts
3-4 errors	0,5 punts
5-6 errors	0,25 punts
Més de 6 errors	0 punts

c) Correcció (ortografia, morfosintaxi, lèxic)

0-2 errors	1 punt
3-4 errors	0,8 punts
5-6 errors	0,6 punts
7-8 errors	0,4 punts
9-10 errors	0,2 punts
Més de 10 errors	0 punts

d) Variació

El text fa servir recursos sintàctics variats i un lèxic precís i no conté repeticions; s'hi admetrà alguna deficiència lleu	0,25 punts
El text presenta pocs recursos lèxics i sintàctics, i alguns mots o estructures es repeteixen sovint	0 punts

e) Registre

La llengua del text s'ajusta al grau de formalitat i al canal adequats; s'hi admetrà algun error lleu	0,25 punts
El text conté alguns errors greus pel que fa al canal o al grau de formalitat	0 punts

f) Disposició

El text respecta els marges, les línies estan disposades correctament i la lletra és ben llegible	0,25 punts
Hi manca algun dels elements anteriors	0 punts

